

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning i Meløy kommune

Vedtatt av kommunestyret 16.11.2023

RAUS OG
KRAFTFULL

Innhold

1. Generelt om reglementet	3
1.1 Overordnede rammer	3
1.2 Formål	3
1.3 Generelle rammer og begrensninger innenfor finans- og gjeldsforvaltningen	4
1.4 FNs bærekraftsmål	4
1.5 Ansvar og fullmakt	4
2. Likvide midler beregnet til driftsformål	5
2.1 Driftslikviditet	5
2.2 Overskuddslikviditet	5
2.2.1 Regler for plassering av overskuddslikviditet - bank.....	5
2.2.2 Regler for plassering av overskuddslikviditet - rentefond	5
2.2.3 Kassekreditt	5
3. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva	6
4. Gjeldsportefølje og finansieringsavtaler	6
4.1 Opptak av lån.....	6
4.2 Størrelse på enkeltlån og spredning av låneopptak.....	7
4.3 Rentebindingsperiode	7
4.4 Opptak av startlån	7
5. Rapportering.....	8
5.1 Rapportering på driftslikviditet.....	8
5.2 Rapportering på gjeldsporteføljen.....	9
6. Avvik og risikovurdering.....	10
6.1 Konstatering av avvik.....	10
7. Nedskrivning av tap på fordringer	10
7.1 Forutsetninger for avskrivning.....	11
7.2 Regelverk	12
7.3 Myndighet til å gjennomføre nedskrivning av tap.....	13
8. Kommunale garantier	13
9. Begrepsordbok.....	14

1. Generelt om reglementet

1.1 Overordnede rammer

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning gjelder for Meløy kommune.

Meløy kommune skal utarbeide samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi, og for lokalsamfunnets utvikling, jf. kommuneloven § 14-1 andre ledd.

Reglementet er utarbeidet i samsvar med:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-2 bokstav e) og § 14-13 til 14-19, av 22. juni 2018.
- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner kap 2, av 18.11.2019.

Reglementet trer i kraft fra den dag det er vedtatt av kommunestyret, og er gjeldende til kommunestyret vedtar et nytt Reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Finans og gjeldsforvaltningen må samsvare med egen kunnskap og forvaltningen, også når kommunen benytter ekstern kompetanse.

1.2 Formål

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Det utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instruks/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva og opptak av lån/gjeldsforvaltning.

Kommunens viktigste oppgave er å gi innbyggerne gode velferdstjenester. Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet mål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor aksepterte risikorammer. Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert kassakreditt) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid i hovedsak skal bidra til å delfinansiere kommunale investeringsprosjekter og gjennom dette gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

1.3 Generelle rammer og begrensninger innenfor finans- og gjeldsforvaltningen

Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette reglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens § 14-13.

Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.

Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.

Det delegeres til kommunedirektøren å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglement.

Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglement, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldforvaltning. Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet), langsiktige aktiva og gjeldsporteføljen omtales i fortsettelsen hver for seg.

1.4 FNs bærekraftsmål

I samsvar med FNs bærekraftsmål nr. 16 Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner har Meløy kommune nulltoleranse for korrupsjon og økonomiske misligheter. Innbyggerne skal være trygg på at kommunen ivaretar fellesskapets beste, basert på demokratiske prosesser, rettferdig utøvelse av lokal myndighet og pålitelig forvaltning av kommunens ressurser. Åpenhet og refleksjon skal bidra til etisk forsvarlige holdninger og handlinger.

1.5 Ansvar og fullmakt

Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen og delegerer til kommunedirektøren, herunder også å inngå avtaler om forvaltning av kommunens midler og låneavtaler innenfor de rammer og vilkår som er nevnt i dette reglementet. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge fram saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.

All fullmakt, som i dette reglementet er delegert til kommunedirektøren av kommunestyret, kan kommunedirektøren delegerer videre.

Kommunedirektøren skal utarbeide nødvendige rutiner som sikrer at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med dette reglementet, i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomireglement, i henhold til gjeldenes lov og forskrift, samt rutiner for å avdekke eventuelle avvik.

Reglementet skal være gjenstand for betryggende kontroll. Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning pålegger kommunestyret å la en uavhengig kompetanse vurdere om reglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelov og forskrift. I tillegg skal en uavhengig kompetanse påse at rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko og rutiner for å avdekke avvik fra finans- og gjeldsreglementet foreligger. Kommunedirektøren skal sørge for at slike vurderinger innhentes, eksternt eller gjennom kommunes revisor. Kvalitetssikring av reglementet skal finne sted ved endring av reglementet og før kommunestyret vedtar nytt, endret reglement. En slik vurdering fremmes til politisk behandling sammen med dette reglement.

2. Likvide midler beregnet til driftsformål

Kommunens likvide midler består av de til enhver tid innestående midler på kommunens bankkonti og plassering av overskuddslikviditet i henhold til dette reglementet. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester.

Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum langtidskredittrating A av Moody's, Standard & Poor's eller Fitch Ratings.

Det kan gjøres avtale om kassekreditt.

Det skilles mellom driftslikviditet og overskuddslikviditet.

2.1 Driftslikviditet

Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet (inkludert eventuell kassekreditt) som minst er like stor som forventet likviditetsbehov de neste 3 måneder.

All likviditet utover dette utgjør overskuddslikviditet. Kommunens driftslikviditet skal være plassert i bank i henhold til kommunens hovedbankavtale og det kan ikke inngås avtale om tidsbinding.

2.2 Overskuddslikviditet

Meløy kommunes plassering av overskuddslikviditet skal gjøres innenfor de etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland (oljefondet).

Kommunens overskuddslikviditet kan plasseres i henhold til følgende retningslinjer:

2.2.1 Regler for plassering av overskuddslikviditet- bank

For bankinnskudd gjelder følgende regler:

- Bankinnskudd skal være plassert i kommunens hovedbankforbindelse.
- Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 3 måneder.
- Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 20 MNOK

2.2.2 Regler for plassering av overskuddslikviditet- rentefond

For plassering i rentefond gjelder følgende:

- Det tillates investeringer i fond som oppfyller kriteriene for Pengemarkedsfond og Pengemarkedsfond med lav risiko iht. den til enhver tid gjeldende Verdipapirfondenes forenings bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond.
- Kommunens eierandel skal ikke overstige 5 % av fondets forvaltningskapital.

2.2.3 Kassekreditt

For å dekke opp behovet for løpende likviditet kan kommunen benytte kassekreditt, med følgende begrensninger:

- a) Kassekreditt tas opp i kommunens hovedbankforbindelse.

- b) Det kan tas opp kassekreditt med inntil 70 MNOK.
- c) Kommunestyret orienteres om benyttet kassekreditt ved tertial- og årsrapportering.

3. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Langsiktige finansielle aktiva er midler utover det som regnes som «ledige likvider og andre midler beregnet til driftsformål», jfr. pkt. 2.1 og 2.2. Langsiktige finansielle aktiva er midler som ut fra kommunens økonomiske situasjon anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorison med noe mindre fokus på kortsiktige markedssvingninger.

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å forvalte frigjort kapital fra salg av kommunale eiendeler. Det styres etter en investeringshorison på mer enn 3 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

Meløy kommune har ingen langsiktige finansielle aktiva.

Dersom kommunen på et fremtidig tidspunkt har til hensikt å etablere forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, vil dette reglementet bli oppjustert med nødvendige og tilstrekkelige rammer og retningslinjer for slik forvaltning. Det endrede reglement vil bli vedtatt av kommunestyret før oppstart av forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

4. Gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Med gjeld menes lån til finansiering av investeringer som bokføres under langsiktig gjeld i Meløy kommunes balanse.

4.1 Opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye ordinære lån i budsjettåret. Vedtaket skal som minimum angi lånebeløp.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal kommunedirektøren gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkår, og for øvrig forvalte kommunens innlån etter de retningslinjer som fremgår av dette reglement, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14-15 om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Følgende kriterier legges til grunn ved låneopptak:

- a) Valuta: Det kan kun tas opp lån i norske kroner (NOK).
- b) Valg av låneinstrumenter: Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån). Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- c) Tidspunkt for låneopptak: Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.
- d) Konkurrerende tilbud: Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelse. Det skal innhentes minst to (2) konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det

kan gjøres unntak fra denne regelen ved låneopptak i statsbank (Husbanken). Gjeldende regler for offentlige anskaffelser skal følges.

Øvrige finansieringsavtaler gjelder finansielle leieavtaler som også skal betraktes som et gjeldsforhold, og renterisikoen i slike avtaler skal regnes med i gjeldsporteføljens samlede renterisiko.

4.2 Størrelse på enkeltlån og spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende prinsipper:

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Et enkeltlån kan ikke utgjøre mer enn 25 prosent av den samlede låneporteføljen.
- c) Lån med forfall, evt. med långivers rett til å kalle inn lånet, inntil 12 måneder frem i tid skal ikke utgjøre mer enn 20 prosent av den samlede låneporteføljen.
- d) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.

4.3 Rentebindingsperiode

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende prinsipper:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall, herunder spesielt for gjeldsporteføljen med fast rente.
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (vektet rentebindingstid/durasjon) på samlet rentebærende gjeld skal søkes optimalisert med tanke på forutsigbarhet og lavest mulig risiko.
- c) Minimum 1/3 av gjeldsporteføljen bør ha flytende rente (rentebinding kortere enn et år), minimum 1/3 bør ha fast rente og 1/3 vurderes ut ifra markedssituasjonen.
- d) Det kan vurderes opp til 20 års rentebinding.
- e) Det gis ikke anledning til å benytte finansielle instrumenter som framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP).

4.4 Opptak av startlån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye startlån i budsjettåret. Vedtaket skal som minimum angi lånebeløp.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal kommunedirektøren gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkår, og for øvrig forvalte kommunens innlån av startlån etter de retningslinjer som fremgår av dette reglement, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14-17 om lån til videre utlån og mottatte avdrag på videre utlån.

Det kan også tas opp lån for å finansiere videre utlån hvis:

- låntakeren skal bruke midlene til investeringer.
- låntakeren ikke driver næringsvirksomhet.
- utlånet ikke innebærer en vesentlig økonomisk risiko for kommunen.

Mottatte ekstraordinære avdrag på videreutlån kan i årsbudsjettet bare finansiere avdrag på lån eller brukes til nye utlån, forutsatt de samme betingelsene.

5. Rapportering

5.1 Rapportering på driftslikviditet

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, egne rentebetingelser og markedsrenter. Dessuten sammensetningen av aktiva/likviditet. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang, i forbindelse med årsberetningen, legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Det skal rapporteres i henhold til følgende oversikt:

	Per. -2	Per. -1	Denne perioden
Likviditet hittil i år			
Saldo hovedbankforbindelse			
Saldo andre bankforbindelser			
Samlet kortsiktig likviditet			
Avkastning kortsiktig likviditet			
Avkastning hovedbankforbindelse, snittrente			
Avkastning annen bankforbindelse, snittrente			
Stresstest			
Renteøkning på hhv. ett prosentpoeng			

Rapporten skal i tillegg angi følgende:

- a) Kommunedirektørens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- b) Det skal rapporteres om kommunen har noen tidsbinding på plassert likviditet.
- c) Dersom kommunen har andeler i pengemarkedsfond skal kommunedirektøren rapportere på kriteriene knyttet til plasseringen.

- d) Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i reglementet

5.2 Rapportering på gjeldsporteføljen

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang i forbindelse med årsberetningen, legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Det skal rapporteres i henhold til følgende oversikt:

	Per. -2	Per. -1	Denne perioden
Sammensetning av lån			
Kreditor 1			
Kreditor 2			
Samlet langsiktig gjeld			
Rentebetingelser			
Lån med flytende rente			
Lån med fastrente			
Andel flytende/fast rente			
Andre parametre:			
Største enkeltlån i porteføljen, i prosent			
Lån med forfall innen 12 måneder, i prosent			
Lengde på lengste renteløpetid, i måneder			
Vektet gjennomsnittrente, i prosent			
Stresstest			
Renteøkning på hhv. ett prosentpoeng			

For gjeldsforvaltningen skal det i tillegg rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån så langt i året, inkl. avtaler om finansiell leasing.
- Refinansiering av lån så langt i året.

- c) Kommunedirektørens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov.
- d) Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikoramme i reglementet.

6. Avvik og risikovurdering

Kommunedirektøren skal sørge for at Meløy kommune har kunnskap om finansforvaltning som til enhver tid er tilstrekkelig for at kommunen kan utøve sin finans- og gjeldsforvaltning i tråd med reglementet.

Kommunedirektøren skal utarbeide detaljerte rutiner som sikrer at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning, og gjeldende lov og forskrift.

6.1 Konstatning av avvik

Ved konstatning av avvik mellom faktisk forvaltning og reglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket skal rapporteres til kommunestyret ved neste ordinære finans- og gjeldsrapportering sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

7. Nedskrivning av tap på fordringer

Med fordringer menes her krav på vederlag oppstått som følge av kommunens salg av varer, tjenester og anleggsmidler på kreditt. Kredittsalget inntektsføres når dette er kjent i samsvar med anordningsprinsippet. I samsvar med regnskapsforskriften § 3-3, 1. ledd skal fordringen nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn anskaffelseskost (pålydende).

I henhold til gjeldende forskrifter for kommunale budsjett og regnskap skal kommunen utarbeide retningslinjer for når fordringer skal kunne avskrives i balanseregnskapet. Med fordringer forstås her kortsiktige fordringer som f.eks. eiendomsavgifter, foreldrebetaling i barnehage og i SFO, tekniske gebyrer, utleie og hjemmehjelp. Når det gjelder avskrivning av kortsiktige fordringer, skal belastningen (tapet) føres i den enhet inntekten tidligere er inntektsført og på en egen utgiftkonto. I begrepet avskrivning ligger at man regnskapsmessig avskriver beløpet, men at innfordringen ikke avsluttes. Dette med henblikk på at debtors økonomiske situasjon kan endre seg over tid. Disse sakene vil bli overvåket.

Noen av kravene kan og må kommunen slette. Eksempelvis ved gjeldsordning gjennom namsretten og der det synes helt klart at debitor er varig ute av stand til å betjene gjelden. Ved sletting avskrives beløpet og innfordringen avsluttes. Debitor gjøres kjent med dette.

7.1 Forutsetninger for avskrivning

7.1.1. Kortsiktige fordringer

Reguleres av gjeldende budsjett- og regnskapsforskrifter. Når det brukes benevnelsen «sak» menes det ubetalt fordring.

Saker forsøkt innfordret - Resultat avskrivning

Saker som er forsøkt innfordret uten resultat skal avskrives. Ved beslutning om avskrivning skal det vises til tiltak som er gjennomført. Ut fra skjønn/interne retningslinjer skal det besluttes om sak skal legges til overvåking.

Saker som ender opp med konkurs, akkord

Når konkurs er åpnet av skifteretten skal normalt hele beløpet kommunen har til gode, avskrives. Innfordringen av beløpet skal ikke stanses, men følges opp. Samme regler skal gjelde når akkordforhandlinger innledes. Kommunedirektøren skal være kommunens representant overfor namsretten når det gjelder kortsiktige fordringer. Hvem som representerer avtales internt i hver sak.

Saker som er foreldet

Med en gang en sak er foreldet, skal den avskrives og slettes. Dersom saken ikke er forsøkt innfordret skal det redegjøres for hvorfor.

Saker under gjeldsordningsloven

I saker hvor det er innledet gjeldsforhandlinger ved Namsretten skal avskrivninger skje når forhandlingene er avsluttet og kjennelse avsagt. Kommunedirektøren skal være kommunens representant overfor namsretten når det gjelder kortsiktige fordringer. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp saker i tilfelle mislighold eller endring av gjeldsordninga.

Saker hvor det inngås avtaler om delvis sletting av gjeld

Primært skal slike avtaler først inngås etter at kravet har vært forsøkt innfordret.

Saker som ikke er forsøkt innfordret - Vurdering/skjønn

Hovedregel er at samtlige saker skal søkes innfordret. Saker som blir overlatt til skjønn kan lett føre til ulik saksbehandling. Regnskapsforskriftenes § 3-3, 1. ledd åpner mulighet for å kunne avskrive fordringer i bevilgningsregnskapet uten at det er gjennomført tvangsinnfordring. Det skal legges et strengt skjønn til grunn.

Følgende eksempler for avskrivning på dette grunnlag kan være:

- Det har nylig vært avholdt en utleggsforretning hos skyldner med resultat «intet til utlegg».
- Det har innen en periode på tre måneder mottatt saker fra inkasso med negativt resultat der saken ble foreslått avskrevet.
- Ved kunnskap om at skyldners økonomi er svært vanskelig, og at tidligere saker har resultert i sosiallån eller bidrag
- Det er registrert betalingsanmerkninger på debitor siste 6 måneder og krav fortsatt ikke er oppgjort

Vedtak om avskrivning skal begrunnes.

7.1.2 Videre utlån

Videre utlån forsøkt innfordret - Resultat avskrivning

Misligholdte låneterminer skal innfordres. Det er et overordna mål for kommunen at låntakerne så langt som mulig skal kunne beholde boligene sine. I de tilfellene tvangsinnfordring har vært forsøkt

uten resultat, eller undersøkelser/oppsøk viser at det ikke er økonomisk betjeningsevne verken på kort eller lang sikt, anbefales avskrivning/overvåking.

Videre utlån som ender opp med konkurs, akkord

Når konkurs formelt er åpnet av skifteretten, skal normalt hele beløpet kommunen har tilgode avskrives. Innfordringen av beløpet skal ikke stanses, men følges opp.

Videre utlån som er foreldet

Straks et lån eller en restanse er foreldet skal den avskrives og slettes. Dersom sak ikke er forsøkt innfordret, skal dette begrunnes.

Videre utlån under gjeldsordningsloven

I lånesaker der det er innledet gjeldsforhandling ved namsretten, skal avskrivning skje når forhandlingene er avsluttet og resultatet klart. Kommunedirektøren samordner og representerer kommunen overfor namsretten. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp saker i tilfelle mislighold eller endring av gjeldsordninga.

Videre utlån i utenomrettslige gjeldsforhandlinger

Utenomrettslige gjeldsforhandlinger følger prinsippene i gjeldsordningsloven. Kommunedirektøren kan godta forholdsmessig dekning av sitt tilgodehavende, dividende.

Der dividende godkjennes skal alle kreditorene være omfattet av betalingsordningen.

Tilgodehavende som ikke dekkes av et dividendeoppgjør, avskrives ikke straks fordi det erfaringsmessig er endringer i slike avtaler. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp om avtalen overholdes. Når avtalen er overholdt, slettes tilgodehavende som det ikke er dekning for.

Videre utlån hvor det inngås avtaler om delvis sletting av gjeld

Som hovedregel skal slik avtale først inngås etter at saken har vært forsøkt innfordret. Avtale skjer på grunnlag av økonomiske dokumenterte opplysninger og vurderinger, samt saksrelatert kjennskap til lånekundens forhold for øvrig. Avtale om delvis sletting av gjeld skal knyttes til at avtalen overholdes. Det beløp som avtales slettet, avskrives ikke straks fordi det erfaringsmessig er endringer i slike avtaler. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp om avtalen overholdes. Når avtaler er overholdt, slettes det avtalte beløp.

Videre utlån som ikke er forsøkt innfordret - Vurdering/skjønn

Hovedregel er at lånesak som er misligholdt skal sendes til inkasso.

Det kan likevel avskrives lån uten foregående inkasso i visse typer saker der økonomisk status og prognose er synliggjort. Det skal legges strengt skjønn til grunn ved avskrivning på dette grunnlaget.

Unntak for beløpsbegrensningen er i saker der:

- låntaker har emigrert
- låntaker er død
- det vurderes nødvendig at låntaker får bo i boligen, f.eks. på grunn av en funksjonshemming

7.2 Regelverk

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-2, 1. ledd og § 3-3, 1. ledd regulerer nedskrivningsplikten (tap på utlån/fordringer klassifisert som anleggsmidler og omløpsmidler.

7.3 Myndighet til å gjennomføre nedskrivning av tap

Kommunedirektøren gis fullmakt til å avskrive krav. Det vurderes avskrivninger minimum en gang pr år, og foretatte avskrivninger rapporteres i årsregnskapet.

Kommunedirektøren kan også ettergi påløpte renter og gebyrer i forbindelse med innfordringa.

8. Kommunale garantier

Meløy kommune kan gi kommunale lånegarantier for å finansiere investeringer som skjer i regi av ikke-kommersielle selskap/ foretak/ lag/ foreninger. Det kan ikke stilles garanti for andres næringsvirksomhet.

Alle søknader om kommunal garanti skal vurderes opp mot bestemmelsene i kommunelovens § 14-19.

- Selvskyldnerkausjon kan gis for lån som skal finansiere investering som tilrettelegger for aktivitet for barn og unge. Garantiavtale skal være inngått med låntaker før kommunen inngår avtale om selvskyldnerkausjon med långiver
- Selvskyldnerkausjon skal normalt ikke gis når søknad gjelder:
 - o Låneopptak for å legge til rette for aktivitet som i all hovedsak er rettet mot voksne
 - o Låneopptak som gjelder næringsvirksomhet
- Sempel kausjon kan gis der, eller i den grad, betingelsene for å gi selvskyldnerkausjon ikke er til stede.
- Ved kommunal långivergaranti som selvskyldnerkausjon skal, hvis mulig, kommunen regresskrav pantesikres med best mulig prioritet. Eventuelt kan negativ pantsettelseserklæring være aktuelt.
- Krav til søknad om kommunal garanti (der det er tilgjengelig historikk):
 - o Søknadsbrev om kommunal garanti, med kort sammendrag av søknaden og opplysning om hva som skal finansieres
 - o Tilbud om finansiering, lånebeskrivelse – betingelser og avdragsstruktur
 - o Styrebeslutningen eller fullmakt gitt fra styret som bekrefter vedtak om søknad
 - o Utskrift fra Brønnøysundregisteret
 - o Opplysninger om vedtekter, daglig leder, styre, adresse, bankforbindelse
 - o Siste årsberetning og regnskapsoversikt 2-3 siste år
 - Kommentarer til balansen, verdier og eiendeler, kortsiktig gjeld
 - Kommentarer til resultat og risiko
 - o Vurdering av driften, kommentert med fokus på inntekter og risiko
 - o Banklikviditet, dokumentert med bankutskrift
 - o Eventuell ekstern kredittvurdering; opplysning om eventuelle betalingsanmerkninger.
 - o Budsjett for virksomheten
 - o Likvidetsprognose 1-5 år
 - o Analyse av økonomien ved en renteheving på 3 %

Formannskapet har fullmakt til å innvilge kommunale garantier, innenfor en årlig ramme på 10 MNOK. Kommunedirektøren skal redegjøre for risikoen ved å stille kommunal garanti i det enkelte tilfelle, og gi sin anbefaling, gitt krav om lav risiko for tap for kommunen.

9. Begrepsordbok

- Aktiva - regnskapsmessig uttrykk for eiendeler eller rettigheter som har formuesverdi, i motsetning til passiva som er egenkapital og gjeld.
- Avkastning - gevinsten (innskuddsrenten) på et bankinnskudd, eller en annen økonomisk investering i forhold til kapitalinnsats og tid. Avkastning blir enten angitt som et desimaltall eller i prosent.
- Balanse - Del av et regnskap som viser selskapets økonomiske stilling på et gitt tidspunkt, som regel ved slutten av året.
- Bullellån - Lån som etter de fastsatte betingelser løper uten avdrag og i sin helhet forfaller på et bestemt tidspunkt. Brukes mest i forbindelse med obligasjonslån uten avdrag. Også kalt fastlån.
- Derivatlån - Verdipapir som er utledet av andre finansielle instrumenter og hvor kursutviklingen bestemmes av utviklingen i et eller flere underliggende instrumenter. Eksempler er opsjoner, futures, swapper og FRA.
- Effektiv rente - Årlig kostnad knyttet til et lån, som i sin enkleste form beregnes av nominell rente og antall renteterminer pr år. Skal også ta hensyn til eventuelle andre faktorer som virker inn, som gebyrer, provisjoner, over-/underkurs mv. Jo høyere nominell rente og jo flere terminer pr. år, desto høyere effektiv rente.
- FRA - Fremtidig renteavtale. En gjensidig bindende avtale om en fremtidig rente i en gitt periode og for et bestemt beløp.
- Hedging - Engelsk uttrykk som betyr å sikre seg mot tap om markedsprisene endres.
- Hovedstol - De midler som lånes ut ved starten på et lån.
- Kapitalbinding - Et volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. For eksempel vil et 20-års serielån ha 10 års kapitalbinding på oppstartstidspunktet.
- Kassekreditt - Kassekreditt er bankkreditt som gir rett til etter behov å låne inntil et fastsatt beløp. For bevilget lånebeløp åpnes en konto kan trekkes på.
- Kredittrisiko - Risikoen for at en låntaker eller utsteder av et verdipapir ikke overholder sine betalingsforpliktelser (dvs. renter og avdrag).
- Kredittdurasjon – mål for følsomhet for endringer i kredittpåslag
- Likvide midler - betegnelsen på eiendeler som enkelt kan omdannes til kontanter. Det være seg børsmoterte aksjer, bankinnskudd, kortsiktige tilgodehavender eller andre obligasjoner.
- Løpetid - Den tid et lån løper til lånet er helt innfridd.
- Markedsrente - Uttrykk for det generelle rentenivået i markedet.
- Markedsrisiko – Risikoen som gjelder markedet generelt, dvs. faren for at markedet skal svinge i verdi som et resultat av endringer i for eksempel konjunkturer, rentenivå og politiske forhold. Markedsrisiko kan altså ikke diversifiseres bort. Også kalt systematisk risiko.
- NIBOR – Norwegian InterBank Offered Rate. Noen steder vil det stå IBOR, og så må man velge NOK renten. IBOR i Norge er NIBOR. Renten som norske valutabanker låner penger til seg imellom. Er ofte benyttet som referanserente i forhold til handler med rentebærende instrumenter. Finnes som 1-12 måneders renter, men 3 måneders er mest benyttet som referanserente.
- Nominell rente – Pålydende lånerente. Rentesatsen.
- Obligasjon – En obligasjon kan kort defineres som et bevis for at man har lånt ut penger. Dette lånebeviset er et verdipapir som kan omsettes.
- Overskuddslikviditet – begrep som beskriver når man har mer penger enn man trenger for å dekke løpende forpliktelser.
- Pengemarkedsfond - Pengemarkedsfond er et verdipapirfond der innskytternes kapital plasseres i kortsiktige rentepapirer med en bindingstid under ett år. Pengemarkedsfond har lavest risiko av alle typer verdipapirfond, men de har også lavest forventet avkastning.

- P.t- rente – En rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som ofte følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.
- Realrente – Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).
- Rentebinding – Et volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån.
Eksempler:
 - Dersom en rente har 10 års binding (fastrente), og har like stor hovedstol for hele bindingstiden (avdragsfritt lån), så vil rentebinding være 10 ved rentens start.
 - Dersom renten følger en lineær avdragsprofil som gjør at hovedstol ender i null etter 10 år, vil rentebinding ved start være 5. Her har man altså bundet halvparten så mye gjennom bindingstid. For enkeltlån er det denne avtalens siste renteperiode som styrer beregningen.
 - Et lån tilknyttet 3 mnd. NIBOR, vil ved start av en 3 mnd. periode ha rentebinding på 0,25 (3/12 av et år).
- Rentedager – Definerer hvordan rentebeløpet skal utregnes med hensyn til antall dager i et år.
- Rentefølsomhet – Beskriver hvor mye fondet reagerer på en endring i rentenivået.
- Renteregulering – Endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i tegningsinnbydelsen.
- Renterisiko – Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av svingninger i renten.
- Renteswap – Kontrakter der to parter avtaler bytte av betalingsstrømmer og/eller hovedstol basert på et spesifisert nominelt beløp i en spesifisert periode. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.
- Statens pensjonsfond utland (oljefondet) – Fond eid av den norske stat. Formålet med fondet er å sikre en ansvarlig og langsiktig forvaltning av inntektene fra Norges olje- og gassressurser, slik at formuen kommer både dagens og fremtidige generasjoner til gode.
- Sertifikater – Lån med fast rente og løpetid kortere enn 12 måneder. Fungerer i praksis på mange måter som en obligasjon, men er underlagt et noe annet regelverk.
- Verdipapir – Kan omsettes til økonomisk verdi, eks aksjer, obligasjoner, kontrakter og derivater.
- Volatilitet - Et mål på renterisiko. Defineres som endringen i markedsverdien av et rentebærende instrument ved en endring i renten på 1 prosentpoeng.
- Yield – Engelsk uttrykk for effektiv rente.

GLOMFJORD NEVERDAL ENGAVÅGEN REIPÅ STØTT
MELØYA BOLGA AGSKARDET HALSA ØRNES

RAUS OG
KRAFTFULL

meloy.kommune.no